

باسمه تعالی

آزمایشگاه معماری کامپیوتر

دانشکده مهندسی کامپیوتر دانشگاه صنعتی شریف

تابستان ۱۴۰۳

استاد:

دکتر حمید سربازی آزاد

مهندس عطیه غیبی فطرت

اعضای گروه:

سعید فراتی کاشانی - ۴۰۱۱۰۶۲۹۹

امیرحسین صوری - ۴۰۱۱۰۶۱۸۲

زهرا آذر - ۹۹۱۰۹۷۴۴

فهرست عناوین

۳	موضوع آزمایش:
۳	شرح کلی آزمایش:
۳	پیاده‌سازی مدار اولیه در پروتئوس:
۳	طراحی Full Adder
۴	طراحی ۴-Bit Adder
۴	طراحی BCD Adder
۶	طراحی ۳-Digit BCD Adder
۷	نمایش خروجی ۳-Digit BCD Adder
۸	پیاده‌سازی مدار به صورت فیزیکی:
۸	تراشه‌های مورد استفاده
۹	توضیحات مدار

موضوع آزمایش:

جمع کننده‌ی سه رقمی BCD

شرح کلی آزمایش:

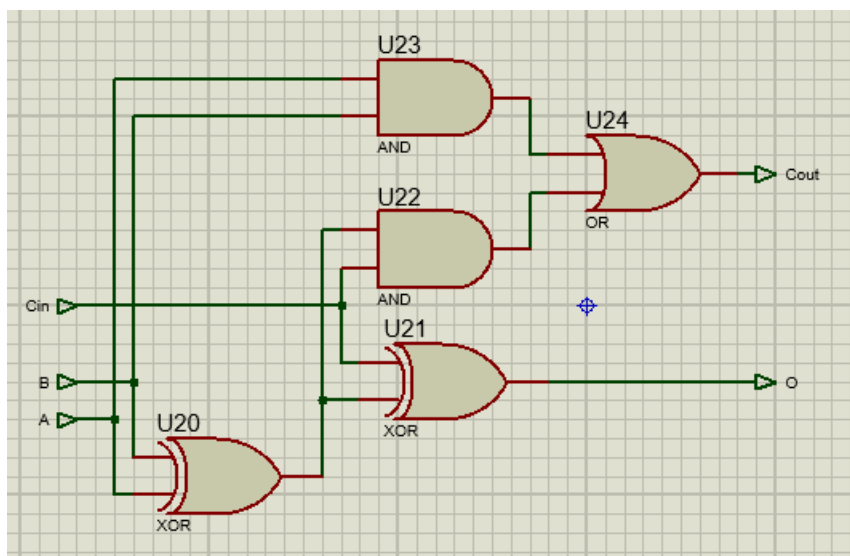
در این آزمایش می‌خواهیم دو عدد سه رقمی در مبنای ۱۰ که به صورت BCD هستند را با یکدیگر جمع بزنیم و حاصل را بر روی ۷ Segment نمایش دهیم.

پیاده‌سازی مدار اولیه در پروتئوس:

برای این آزمایش در چند سطح مختلف، قطعات را طراحی کردیم و در ادامه هر بخش را توضیح می‌دهیم.

طراحی Full Adder

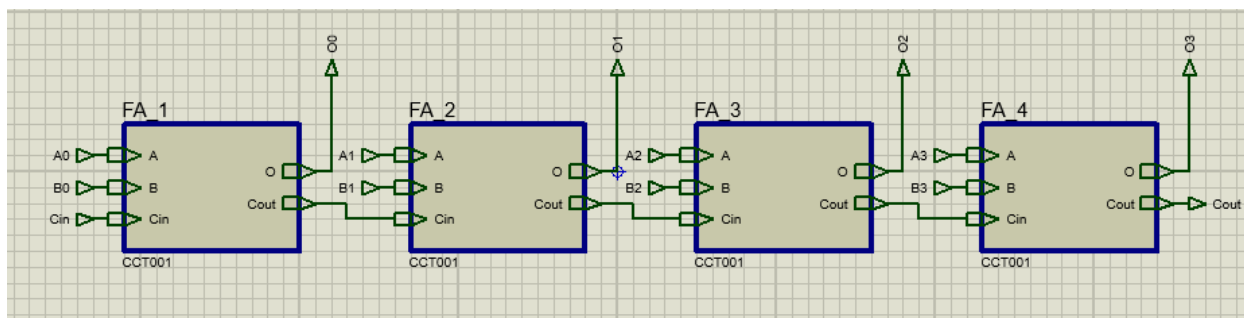
در گام اول یک تمام جمع کننده با استفاده از گیت‌های اولیه ساختیم تا بتوانیم در مراحل بعدی از آن استفاده کنیم.

شکل ۱

طراحی ۴-Bit Adder

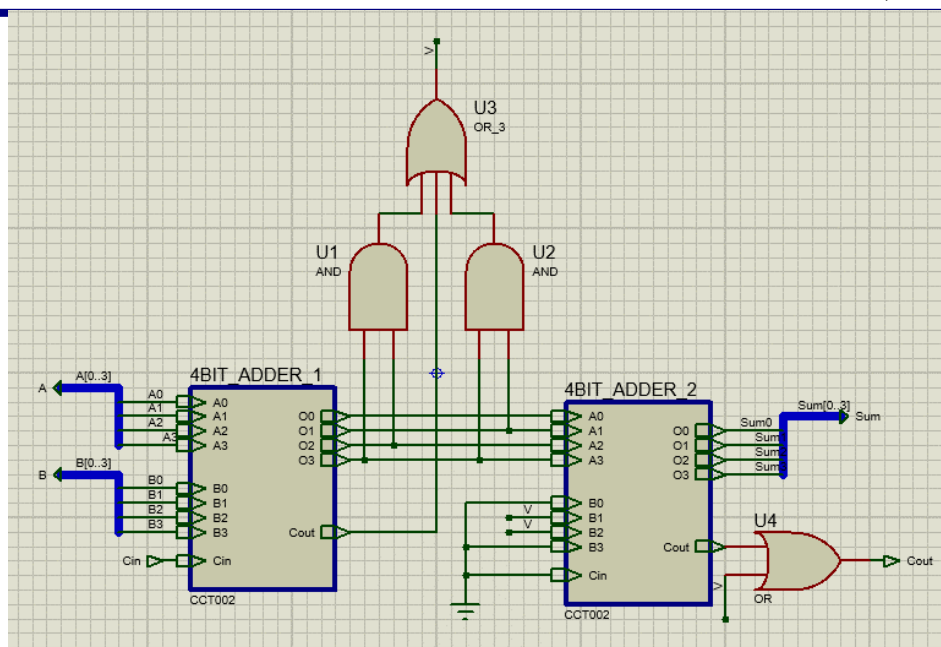
در گام بعدی، با توجه به این که هر عدد BCD شامل ۴ بیت است، ۴ تمام جمع کننده را به طور سری به یکدیگر متصل کردیم تا بتوانیم دو عدد ۴ بیتی را با یکدیگر جمع بزنیم.

شکل ۲

طراحی BCD Adder

در گام بعدی، با استفاده از جمع کننده ۴ بیتی که در مرحله قبل ساختیم، یک جمع کننده BCD را پیاده سازی کردیم. تفاوت این جمع کننده با مرحله ی قبلی در آن است که هر رقم خروجی ما حداکثر ۹ می تواند باشد و ورودی هایمان نیز بیشتر از ۹ نخواهند بود. لذا با مجموعی بزرگتر از ۱۸ روبرو نخواهیم شد. مدار پیاده سازی شده به صورت زیر است:

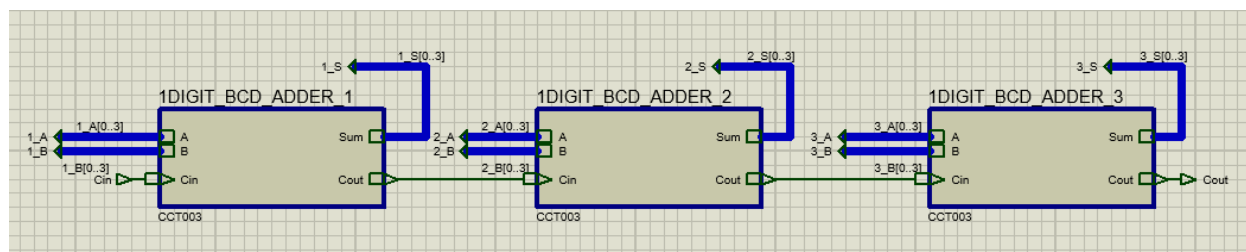

شکل ۳

حال، برای استفاده از این سیگنال V باید بدین صورت عمل کنیم که اگر V رخ داده بود، عدد حاصل را با ۶ جمع کنیم و در صورتی که V رخ نداده بود، عدد حاصر بدون تغییر بماند و یا به عبارتی دیگر با ۰ جمع شود. دلیل جمع کردن با ۶ نیز، انتقال عدد از محدوده‌ی غیر مجاز BCD به محدوده‌ی مجاز آن است. پس به همین دلیل، بیت‌های دوم و سوم عدد B در جمع‌کننده‌ی دوم را برابر با V قرار می‌دهیم که بسته به نیاز، ۰ یا ۶ تشکیل شود. در نهایت نیز اگر V رخ داد، C out نیز داریم.

طراحی ۳-Digit BCD Adder

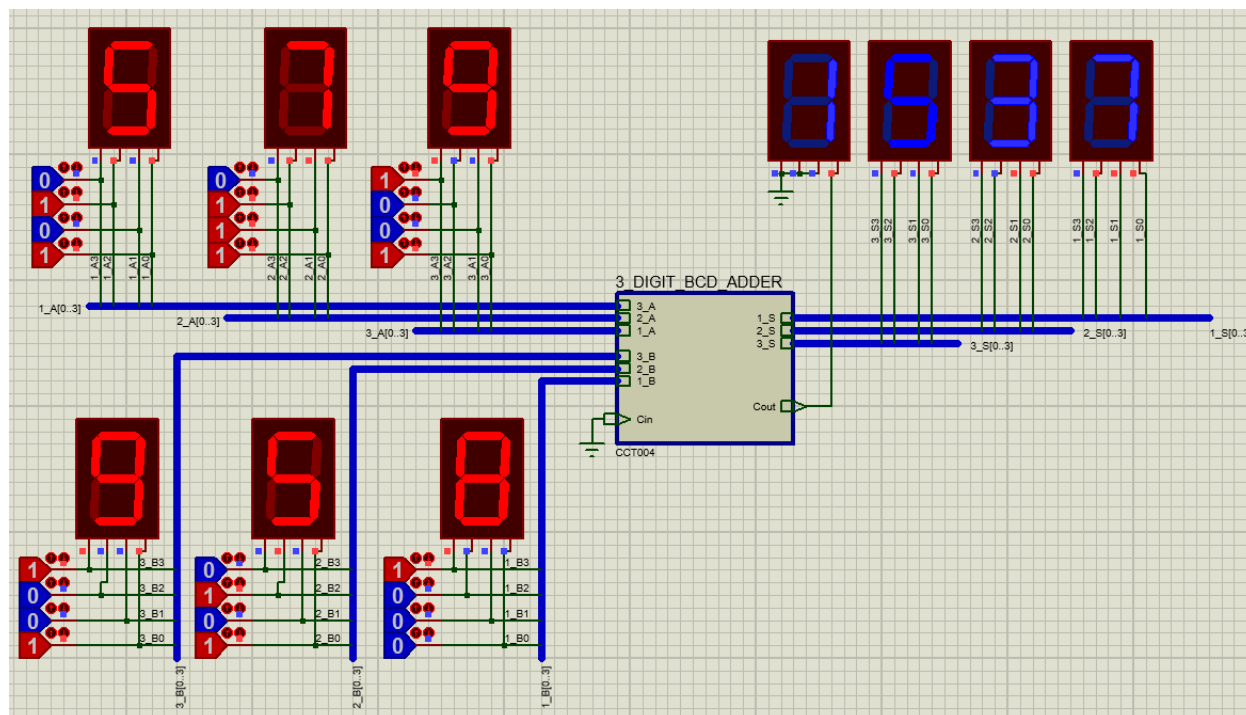
با استفاده از BCD Adder که پیاده‌سازی کردیم، سه تا از آن‌ها را به صورت متوالی به یکدیگر متصل می‌کنیم تا یک جمع‌کننده سه رقمی دهدهی تشکیل دهیم.

شکل ۴

نمایش خروجی ۳-Digit BCD Adder

در گام نهایی، با استفاده از قطعه‌ای که در مرحله قبل ساختیم و تعدادی ۷ Segment، صحت عملکرد مدار جمع‌کننده‌مان را نمایش دادیم.

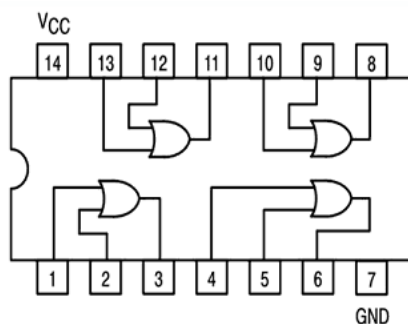
شکل ۵

پایاده سازی مدار به صورت فیزیکی:

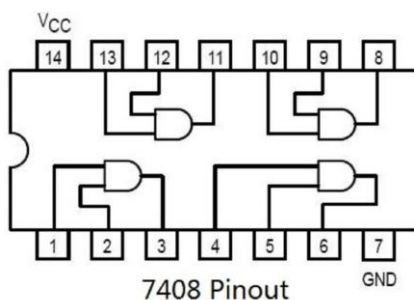
مداری که شبیه ساز آن را در پروتئوس پایاده سازی کردیم را بر روی بردبرد نیز به صورت فیزیکی آماده کردیم.

تراشه های مورد استفاده

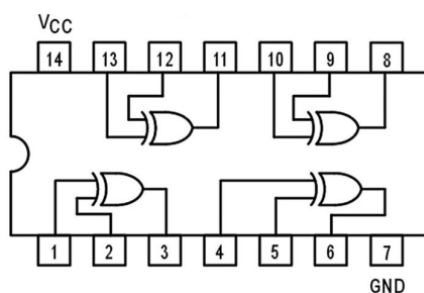
- ۲-input OR: ۷۴۳۲

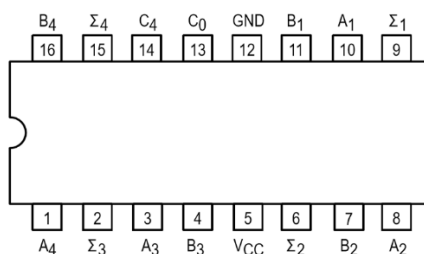
- ۲-input AND: ۷۴۰۸

- ۲-input XOR: ۷۴۸۶

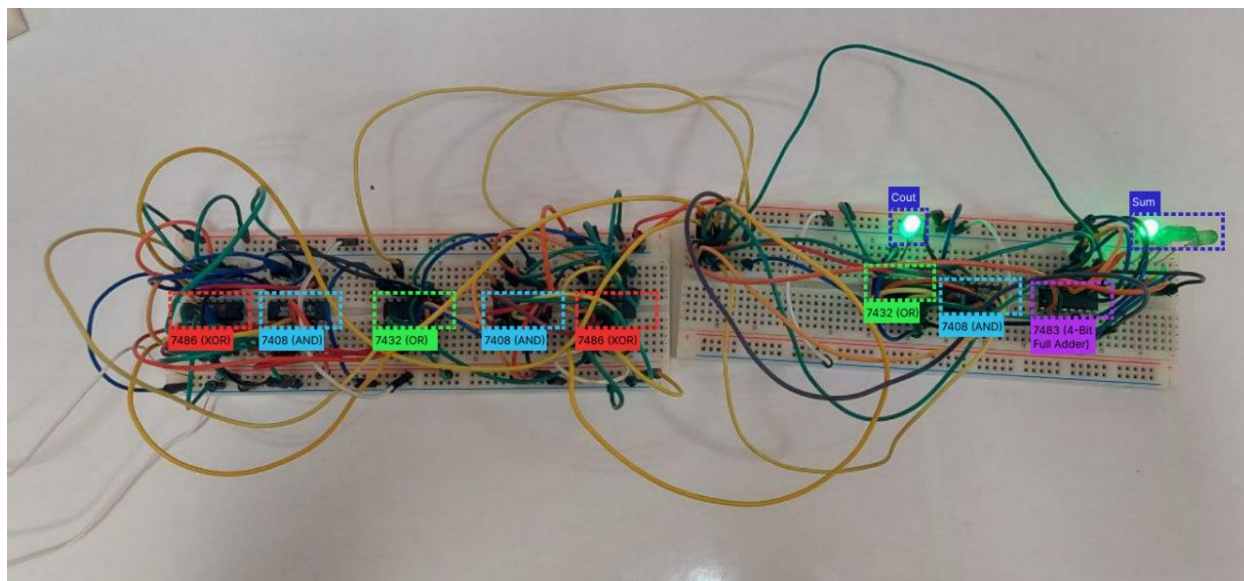

- ۴-bit full adder: ۷۴۸۳

توضیحات مدار

تصویر مدار پیاده‌سازی شده به صورت زیر است:

شکل ۶

جهت سهولت در پیاده‌سازی مدار فیزیکی، به جای جمع زدن سه رقم BCD، صرفاً یک رقم را جمع زدیم. همچنین از آن جا که برای جمع زدن هر رقم BCD نیاز به دو تمام جمع‌کننده‌ی ۴ بیتی داریم، یکی از آن‌ها را خودمان با استفاده از گیت‌های اولیه ساختیم و برای دیگری از تراشه آماده‌ی جمع‌کننده استفاده کردیم.

در بردبورد سمت چپ، چهار تا تمام‌جمع‌کننده‌ی یک بیتی ساختیم. از آن جا که برای هر یک تمام جمع‌کننده، نیاز به ۲ گیت XOR، ۲ گیت AND و ۱ گیت OR داریم پس چینش تراشه‌ها را به صورت بالا انجام دادیم تا استفاده بهینه از تمامی ۴ گیت موجود در هر چهار تراشه صورت بگیرد.

در بردبورد سمت راست نیز نیمه‌ی راست مدار پیاده‌سازی شده در پروتئوس را آماده کردیم. ۴ بیت خروجی جمع را با استفاده از ۴ عدد LED و همچنین بیت C out که معادل با ۱۰ است را نیز با LED دیگری همان‌طور که در تصویر مشخص شده‌است، نمایش دادیم.